

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง

หลักธรรมคำสอน
ของศาสนาต่าง ๆ

ครูผู้สอน

ครูจิติรัตน์

ดิษฐวงศ์

ครูวรรณพร

ศรีอรุณ



เรื่อง หลักธรรมคำสอนของ

ศาสนาต่าง ๆ



จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

อธิบายความสำคัญของหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ

๒.

วิเคราะห์หลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ และเสนอแนวทางการปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ

๓.

เห็นความสำคัญในการนำหลักธรรมคำสอนของศาสนาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

หลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ

หลักธรรมคำสอน คือ คำสอนของ
ศาสดาทุกศาสนาที่สอนให้ ศาสนิกชน
ปฏิบัติตนเป็นคนดี และเป็นแนวทาง
ในการดำเนินชีวิตของศาสนิกชน



หลักคำสอน

ของ

ศาสนาพุทธ



พระพุทธศาสนา

หลักธรรมที่เป็นหัวใจสำคัญของ
พระพุทธศาสนา คือ โอวาท ๓ ได้แก่
การไม่ทำความชั่ว การทำความดี
และการทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์



๑) การไม่ทำความชั่ว

คือ การไม่ทำสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ดี
หรือสิ่งที่เลวร้ายต่อตนเองและผู้อื่น
หลักธรรมที่เกี่ยวกับการไม่ทำความชั่ว
ได้แก่ **เบญจศีล หรือศีล ๕**



การลักขโมยเป็นการทำความชั่ว

๒) การทำความดี

คือ การทำสิ่งที่ดีก่อให้เกิดประโยชน์
แก่ตนเองและผู้อื่น หลักธรรมที่เกี่ยวกับการ
ทำความดีมีหลายหลักธรรม ได้แก่
เบญจธรรม สติ-สัมปชัญญะ สังคหวัตถุ ๔
พรวาจาธรรม ๔ อตถะ ๓ และ มงคล ๓๘



ความมีเมตตาต่อผู้อื่น
ตามหลักเบญจธรรม

๓) การทำจิตใจให้ผ่องใสบริสุทธิ์

คือ การทำจิตใจให้ผ่องใสเบิกบาน
ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น การทำจิตใจให้สงบ
สามารถปฏิบัติได้โดยการนั่งสมาธิ
สวดมนต์ไหว้พระ



การนั่งสมาธิเพื่อให้จิตใจสงบ

หลักคำสอน
ของ
ศาสนาอิสลาม



ศาสนาอิสลาม

ศาสนาอิสลามมีหลักคำสอนที่ชาวมุสลิมจะต้องนำไปปฏิบัติ
สาระสำคัญของคำสอนในศาสนาอิสลาม ได้แก่

หลักศรัทธา ๖ ประการ

และหลักปฏิบัติ ๕ ประการ ดังนี้



หลักศรัทธา ๖ ประการ

๑. ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ เป็นหลัก
สำคัญที่สุดในศรัทธาทั้งหมด



หลักศรัทธา ๖ ประการ

๒. ศรัทธาต่อเทวทูต เทวทูตของ
ศาสนาอิสลามเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์
สร้างขึ้นและเป็นสื่อกลางระหว่าง
อัลลอฮ์กับศาสนดา



หลักศรัทธา ๖ ประการ

๓. ศรัทธาต่อคัมภีร์ คัมภีร์อัลกุรอาน
เป็นคัมภีร์ที่มีความสำคัญที่สุด
และถือเป็นธรรมนูญของชีวิต เพื่อให้
มนุษย์ปฏิบัติตนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์



หลักศรัทธา ๖ ประการ

๔. ศรัทธาในบรรดาศาสนทูต ศาสนาอิสลาม
ยอมรับว่าอัลลอฮ์ได้เลือกบุคคลเพื่อนำสารของ
พระองค์มายังมนุษย์เพื่อสั่งสอนให้เป็นคนดี



หลักศรัทธา ๖ ประการ

๕. ศรัทธาในวันพิพากษาโลก

ศาสนาอิสลามยอมรับในวันอวสานของโลก
และเชื่อว่าในวันนี้อัลลอฮ์จะเสด็จมายังโลก
มนุษย์เพื่อพิพากษาการกระทำของมนุษย์



หลักศรัทธา ๖ ประการ

๖. ศรัทธาในกฎกำหนดสภาวะการณ์ ศาสนาอิสลาม
มีหลักความเชื่อว่า ชะตากรรมของมนุษย์ถูกลิขิตโดยอัลลอฮ์
มนุษย์ไม่สามารถรู้วันตายและไม่สามารถหลุดพ้นจากความ
ทุกข์ได้ แต่มนุษย์ต้องมอบความไว้วางใจต่ออัลลอฮ์
และมีอัลลอฮ์เป็นแรงบันดาลใจในการฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ

๑. การปฏิญาณตน

เป็นการประกาศตนยอมรับ
นับถือศาสนาอิสลาม



หลักปฏิบัติ ๕ ประการ

๒. การละหมาด เป็นการทํานมัสการ
เพื่อขัดเกลาจิตใจสปฏิบัติทุกวัน
วันละ ๕ เวลา คือ เวลายํารุ่ง
เวลาบ่าย เวลาเย็น เวลาพลบค่ำ
และเวลากลางคืน



การทําละหมาดของชาวมุสลิม

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ

๓. การถือศีลอด เป็นการละเว้นจากการ
กิน ดื่ม หรือเสพสิ่งต่าง ๆ นับตั้งแต่พระ
อาทิตย์ขึ้นไปจนถึงพระอาทิตย์ตกดิน
ตลอด ๑ เดือน เป็นประจำทุกปี การถือ
ศีลอดเป็นการชำระจิตใจให้สะอาดและ
เป็นการฝึกความอดทน



การถือศีลอด

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ

๔. การบริจาคทาน ศาสนาอิสลาม
เรียกการบริจาคทานนี้ว่า ซะกาต
เพื่อเป็นการช่วยเหลือกันและ
เป็นการลดช่องว่างระหว่างชนชั้น

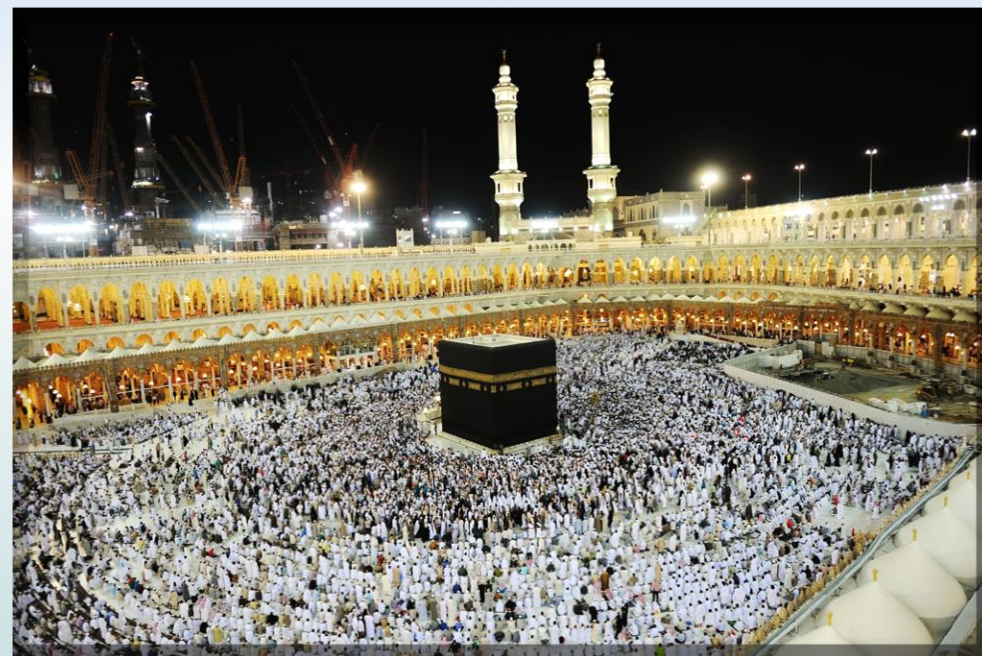


การบริจาคทาน

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ

๕. การประกอบพิธีฮัจญ์

การปฏิบัติในข้อนี้ไม่ได้เป็นการบังคับ
แต่สำหรับบุคคลที่มีความสามารถ คือ
มีร่างกายที่แข็งแรงและมีทรัพย์สิน
จะต้องไปประกอบพิธีฮัจญ์
ที่นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย



ประกอบพิธีฮัจญ์
ที่นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

นอกจากหลักศรัทธา ๖ ประการ และ
หลักปฏิบัติ ๕ ประการแล้ว ยังมีคำสอน
และข้อห้ามอื่น ๆ ที่มุสลิมจะต้องปฏิบัติ
ทั้งนี้เพื่อความเป็นเอกภาพเดียวกัน และ
การบรรลุถึงความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์



หลักคำสอน
ของ
ศาสนาคริสต์



ศาสนาคริสต์

ศาสนาคริสต์มีหลักคำสอนที่สำคัญ ดังนี้

๑) บัญญัติ ๑๐ ประการ หมายถึง
คำสอนและข้อปฏิบัติในคัมภีร์ ได้แก่



๒. อย่ากล่าวนามพระเจ้า
โดยไม่สมควร



๔. จงนับถือนวันพระเจ้า
เป็นวันศักดิ์สิทธิ์



๖. อย่าฆ่าคน



๘. อย่าลั้กทรัพย์

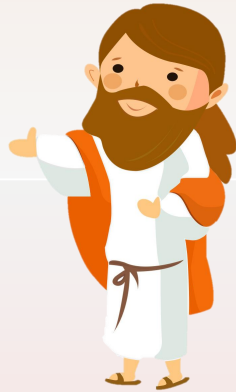


๑๐. อย่ามีความโลภ
ในสิ่งของของผู้อื่น



(๑) พระบิดา (พระยะโฮวา)

คือ ผู้สร้างโลก และให้กำเนิด
แก่ทุกชีวิต



หลัก
ตรีเอกานุภาพ



(๒) พระบุตร (พระเยซู)

คือ ผู้เกิดมาเพื่อไถ่บาป
ให้แก่มวลมนุษย์



(๓) พระจิตร (วิญญาณศักดิ์สิทธิ์ของพระบิดาและพระบุตรรวมกัน)

คือวิญญาณอันบริสุทธิ์เพื่อมอบความรักและช่วยให้มนุษย์ประพฤติดี



หลักแห่ง
ความรัก

(๑) ความรักระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า
เปรียบเหมือนความรักระหว่างบิดากับบุตร



(๒) ความรักระหว่างมนุษย์กับมนุษย์
พระเยซูสอนให้รักเพื่อนบ้าน (มนุษย์ทั้งโลก)
สอนให้รักศัตรู รู้จักการให้อภัยและเสียสละ



หลักคำสอน

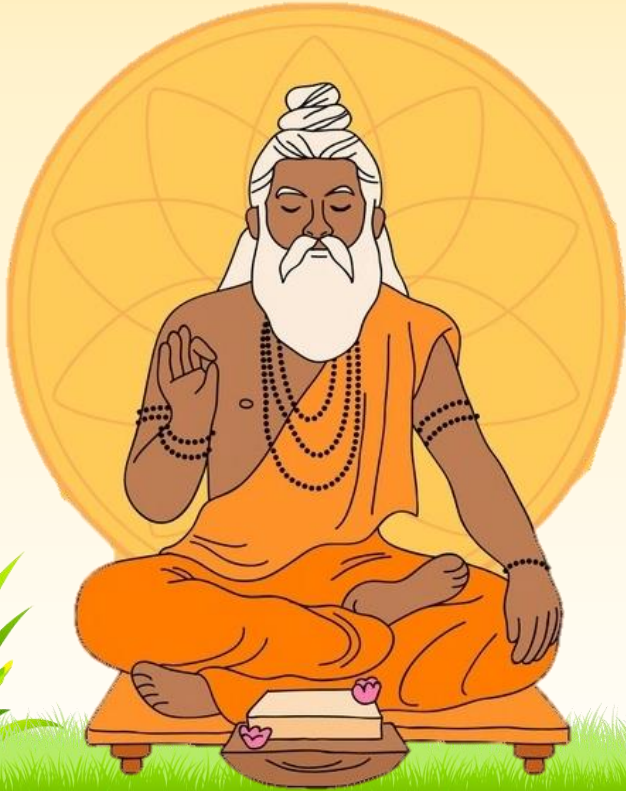
ของ

ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู



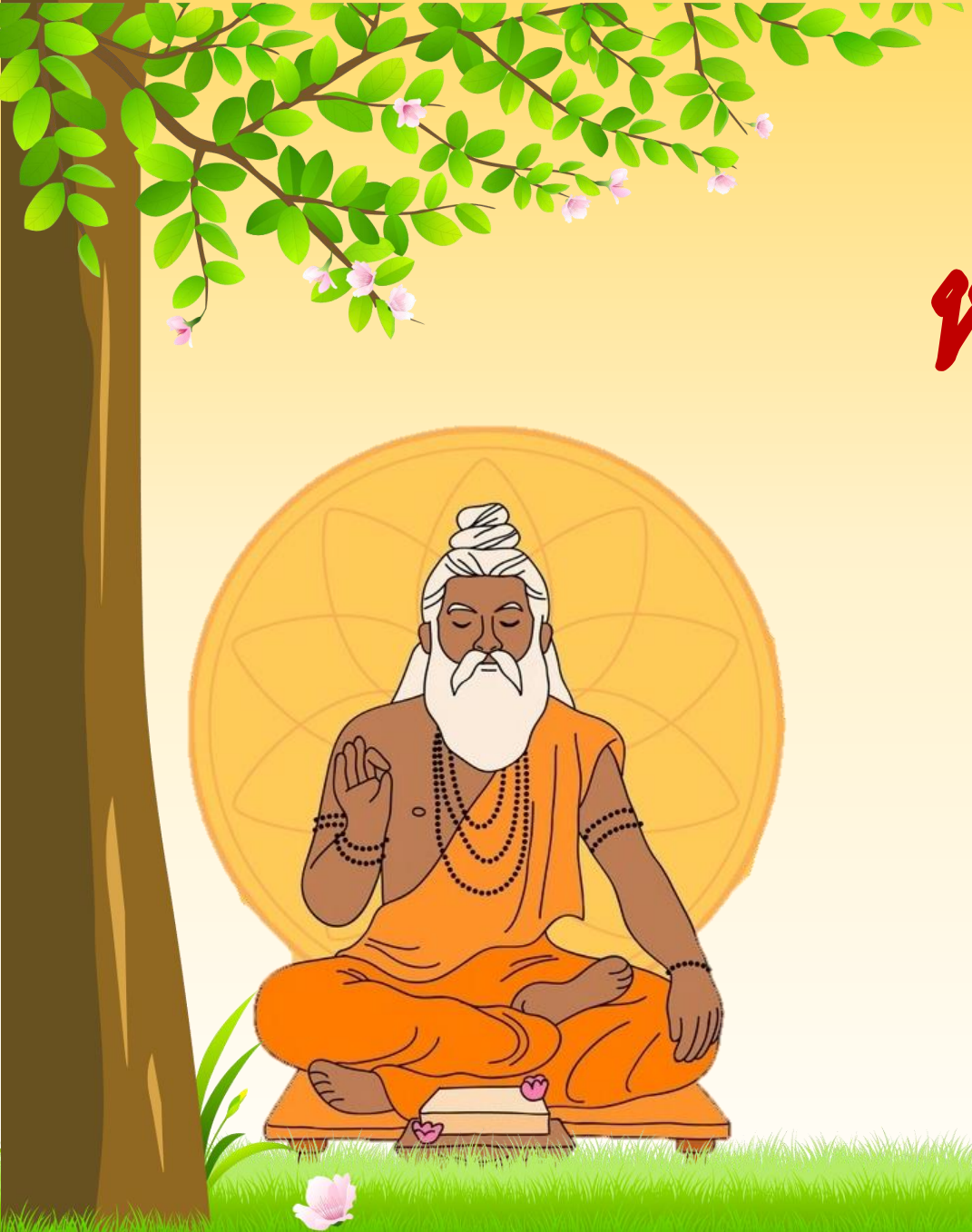
ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู

หลักธรรมสำคัญของ
ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ได้แก่
หลักธรรม ๑๐ ประการ และ
หลักอาศรม ๔ ดังนี้



หลักธรรม ๑๐ ประการ

เป็นหลักปฏิบัติ

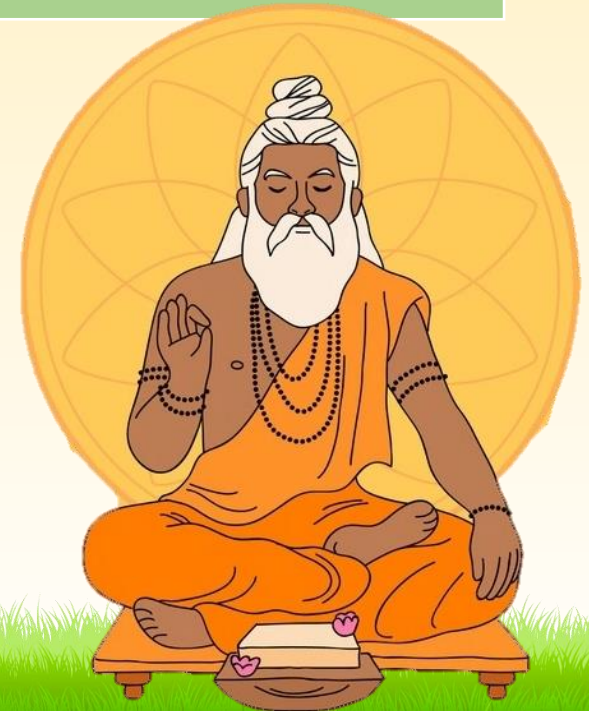


หลักธรรม ๑๐ ประการ

๑. ฐติ (ทะ-รี-ติ) คือ ความพอใจ ความกล้า ความมั่นคง

๒. กษมา (กะ-สะ-มา) คือ ความอดทน

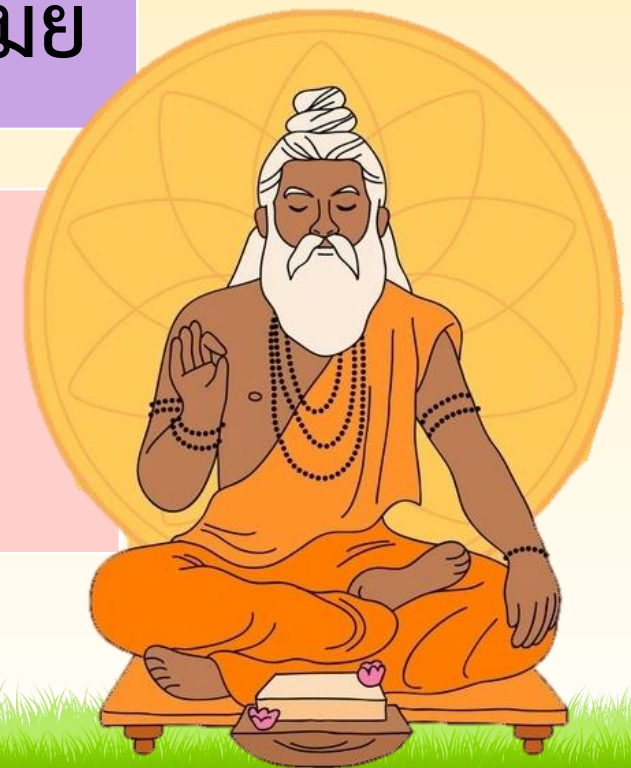
๓. ทมะ (ทะ-มะ) คือ การข่มจิตใจ



หลักกรรม ๑๐ ประการ

๔. อัสเตยะ (อัส-เต-ยะ) คือ การไม่ลักขโมย

๕. เสาจะ (เสา-จะ) คือ การกระทำตนให้
บริสุทธิ์ทั้งทางกายและใจ



หลักการธรรม ๑๐ ประการ

๖. อินทริยนิครหะ (อิน-ชี-ยะ-นิ-คะ-ระ- หะ)
คือ การหมั่นตรวจสอบอินทริย์ ๑๐ ประการ
เพื่อให้ได้รับการตอบสนองที่ถูกต้อง

๗. ธี (ที) คือ ปัญญา สติ ความคิด



หลักธรรม ๑๐ ประการ

๘. วิทยา (วิด-ทะ-ยา) คือ ความรู้ทางปรัชญา

๙. สัตยา (สัด-ตะ-ยา) คือ ความจริง

๑๐. อโกระ (อะ-โก-ทะ) คือ ความไม่โกรธ



หลักอาศรม ๔

เป็นขั้นตอนการดำเนินชีวิต ได้แก่



หลักอาศรม ๔

๑. พรหมจารี (พรม-มะ-จา-รี)

เด็กชายทุกคนที่เกิดในวรรณะพราหมณ์
กษัตริย์ แพศย์ จะต้องศึกษาเล่าเรียน
และต้องเข้าพิธีมอบตนเป็นนักศึกษา



พรหมจารี
วัยเรียน (๐-๒๕ ปี)

หลักอาศรม ๔

๒. คฤหัสถ์ (คะ-รี-หัต) เมื่อสำเร็จ
การศึกษาแล้ว สามารถใช้ชีวิตทางโลก
คือ แต่งงาน และมีบุตรเพื่อสืบสกุล
โดยยึดหลักธรรมเป็นแนวทางในการ
ดำเนินชีวิต



คฤหัสถ์
วัยครองเรือน (๒๖-๕๐ ปี)

หลักอาศรม ๕

๓. วานปรีสถ์ (วา-นะ-ปรัด) เป็น
ชั้นแสงวาทธรรม โดยการออกบวช
เพื่อฝึกจิตใจให้บริสุทธิ์และบำเพ็ญ
ประโยชน์เพื่อส่วนรวม



วานปรีสถ์

วัยหาความสงบ (๕๑-๗๕ ปี)

หลักอาศรม ๔

๔. สันยาसी (สัน-ยา-สี)
เป็นขั้นสุดท้ายแห่งชีวิต คือ
การออกบวชเพื่อแสวงหา
โมกษะ (ความหลุดพ้น)



สันยาसी
วัยออกบำเพ็ญเพียร (๗๕ ปี ขึ้นไป)

หลักคำสอน

ของ

ศาสนาสิกข์



ศาสนาสิกข์

เป็นศาสนาที่มุ่งสอนให้คนทำความดี
ละเว้นความชั่วสอนให้พิจารณาที่เหตุและ
ยับยั้งต้นเหตุด้วยสติปัญญา สอนให้รู้จักให้
อภัยผู้อื่น สอนให้มีความเสมอภาคกัน และ
สอนว่าสิ่งทั้งหลายย่อมแตกดับตามกาลเวลา
ไม่มีสิ่งใดยั่งยืนตลอดไป



ทุกศาสนา

มีความสอดคล้องเดียวกัน คือ

“การเป็นคนดีไม่ทำความชั่วทั้งปวง”

นักเรียนร่วมกันอ่านข้อความเกี่ยวกับตัวอย่างการ
ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ

แล้วร่วมกันวิเคราะห์ว่าการปฏิบัติตนดังกล่าว

สอดคล้องกับหลักธรรมคำสอนใด

และตรงกับศาสนาใด



การไม่ทำความชั่ว ทำแต่
ความดี และการทำจิตใจ
ให้บริสุทธิ์

สอดคล้อง

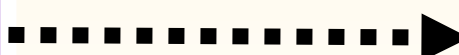


หลักโอวาท ๓
ศาสนาพุทธ



การถือศีลอดเพื่อให้เข้า
ใจความทุกข์ของเพื่อน
มนุษย์ด้วยกัน

สอดคล้อง



หลักปฏิบัติ ๕
ศาสนาอิสลาม



สอนให้คนมีความรักต่อกัน
รักพระเจ้า รักครอบครัว
รักเพื่อนมนุษย์

สอดคล้อง

หลักแห่งความรัก

ศาสนาคริสต์



ลำดับชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่
เล่าเรียนจนถึงการเข้าสู่
การบวชเพื่อแสวงหา
หนทางการหลุดพ้น

สอดคล้อง



หลักอาศรม ๔

ศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู

สอนให้คนทำความดี
ละความชั่ว การให้อภัย
และความเสมอภาค

สอดคล้อง

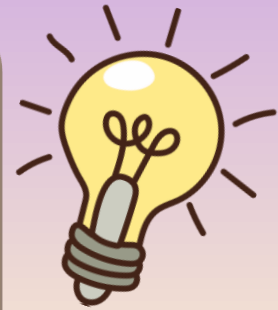


คำสอนของศาสนาสิกข์

คำถามทบทวน



ก ได้ความรู้และทำให้เข้าใจ
ศาสนาต่าง ๆ มากขึ้นค่ะ



ศาสนาดำรงอยู่ต่อไปได้และทำให้
สังคมเกิดความรัก ความสามัคคี และ
ความสงบสุขเพราะทุกศาสนาสอนให้
ทุกคนปฏิบัติตนเป็นคนดีค่ะ





ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนศึกษาเรื่องหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ จากหนังสือเรียน
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ
๓. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่องหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ จากหนังสือเรียน
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ
๓. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๔. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๓

เรื่อง หลักธรรมคำสอนของศาสนา ต่างๆ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกศึกษาหลักธรรมคำสอน
ของศาสนาที่ตนสนใจมา ๑ หลักธรรม
แล้วนำเสนอแนวทาง
การปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรมและ
วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ

ใบงานที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมคำสอนของศาสนาต่างๆ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พหุจิตแจ่มใส
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมคำสอนของศาสนาต่างๆ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกศึกษาหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนสนใจมา ๑ หลักธรรม
แล้วนำเสนอแนวทาง การปฏิบัติตนที่สอดคล้องกับหลักธรรม และวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น
จากการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ

๑. ศาสนา.....

๒. หลักธรรมคำสอน

.....

.....

๓. แนวทางการปฏิบัติ.....

.....

ถ้าปฏิบัติ/ผลที่เกิดขึ้น	ถ้าไม่ปฏิบัติ/ผลที่เกิดขึ้น
.....	
.....	

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ศาสนา.....

๒. หลักธรรมคำสอน

.....

๓. แนวทางการปฏิบัติ

.....



ถ้าปฏิบัติ/ผลที่เกิดขึ้น

ถ้าไม่ปฏิบัติ/ผลที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....



เฉลย

ใบงานที่ ๓

เรื่อง หลักกรรมคำสอน
ของศาสนาต่างๆ



พระพุทธศาสนา

๑. ศาสนา.....

๒. หลักธรรมคำสอน

การทำความดีตามหลักโอวาท ๓
.....

๓. แนวทางการปฏิบัติ

มีความเมตตากรุณา เช่น แบ่งขนมให้เพื่อนทาน
.....



ถ้าปฏิบัติ/ผลที่เกิดขึ้น

ถ้าไม่ปฏิบัติ/ผลที่เกิดขึ้น

เป็นที่รักของเพื่อนและ
ได้รับคำชื่นชมจากคุณครู

เพื่อนอาจไม่เล่นด้วย
เพราะเราไม่มีน้ำใจ



สรุปบทเรียน





หลักธรรมคำสอน

เป็นคำสอนของศาสนาทุกศาสนา
ที่สอนให้ศาสนิกชนปฏิบัติตนเป็นคนดี
และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
ของศาสนิกชน



บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน

และศาสนบุคคล